

[Svend Auken]

det internationale opsving? Har den skabt tryghed? Har regeringen skabt social retfærdighed? Alle kender svaret: det er nej til alle fire spørgsmål. Regeringen benyttede ikke sin chance, det gik lige modsat, der kom mere politisk ustabilitet, større arbejdsløshed, mere utryghed og større social uretfærdighed.

Hvorfor gik det galt? Hvorfor mislykkedes det? Hvorfor er der i dag længere afstand mellem mennesker, større utryghed, flere arbejdsløse, flere politiske spændinger, flere konfrontationer? Ingen ved, hvad de kan stole på, ingen ved, hvad de kan holde sig til. Forklaringen er ligetil: regeringen har fra første færd søgt de snævre løsninger, de ensidige og uretfærdige indgreb, den ideologiske smartness: privatisering, genopretning, modernisering. Regeringen har villet tale til folk, ikke med folk. Man har ikke villet lytte, ikke villet forhandle, og da slet ikke med modstandere, ikke blot i folketinget, men overalt i samfundet. På arbejdspladserne, i boligbevægelsen, på det sociale og på det uddannelsesmæssige område har det ikke været muligt at råbe regeringen op. Det er en stil, der ikke passer til danske forhold, og som ikke er klog. Det kan godt være, at den på kort sigt skaber popularitet, og den megen virak og ros i den borgerlige presse skal selvfølgelig være regeringen vel undt, men det er farligt, når virakken stiger folk til hovedet og man bliver kålhøgen. Danmark har fået en kålhøgen regering.

Regeringen har klart valgt side. Fra starten har den bundet sin skæbne sammen med de radikale og en splittet og yderliggående fremskridtsgruppe. Den lavede aftale med de radikale og fremskridtspartiet om indgreb i bestående overenskomster, suspension af dyrtidsregulering og taktregulering, løndiktat, nulregulering af dagpenge til syge og arbejdsløse og efterlønsmodtagere, karensdagen, fattigdomsparagraffen i bistandsloven og nedskæringer for alle på bistandshjælp, enlige forsørgere og langtidsløse. Regeringen satte ungdomsgarantien i stå, så det ikke blev muligt at give alle unge et tilbud om uddannelse eller arbejde. Den nægtede at udarbejde et egentlig håndfast initiativ til løsning af lære- og praktikpladsproblemet. Resultatet er, at der i titusindvis af hjem i dag er usikkerhed om, hvordan det skal gå deres unge, deres egne børn, disses kammera-

ter, og de unge mister jo selv tilliden til deres fremtid og det samfund, de lever i.

Under en omfattende økonomisk krise er det ikke muligt at løse alle problemer, det ved enhver. Men når selve den politiske vilje til at gøre det, der er muligt, svigter, så er det galt.

Politisk har de forløbne 15 måneder været en ubrudt række af kriser med skiftende høvdinger i fremskridtspartiet i hovedrollen. Socialdemokratiet advarede lige fra starten mod at give fremskridtspartiet denne nøgleposition, det ville der ikke komme noget godt ud af. Efter vor opfattelse og vor erfaring ville politikken blive skæv, politikken ville blive ensidig. Alligevel har befolkningen hørt statsministeren, finansministeren, hr. Knud Østergaard, hr. Ivar Hansen og hr. Erhard Jakobsen kappes om at give fremskridtspartiet det helt ufortjente blå stempel. »God dag til nye venner«, lød det på det konservative landsrådsmøde. Det bliver spændende at høre, om sætningen bliver gentaget her i dag. »Fremskridtspartiet har gjort det godt,« hed det på venstres landsmøde. Og hr. Erhard Jakobsen har som det stundesløse sendebud nærmest fungeret som fremskridtspartiets PR-chef. Så sent som efter ministermødet tirsdag aften understregede statsministeren, at fremskridtspartiet har haft stor indflydelse på regeringens politik. Ja, det tør siges. Selv den radikale partiledelse har fredet fremskridtspartiet og stiltiende – jeg understreger stiltiende – set til, at fremskridtspartiets politik fik større indflydelse.

Størst var imidlertid statsministerens glæde, da det såkaldte Rio Bravo-forlig kom i hus. I statsministeriets spejlsal konstaterede regeringschefen med stor tilfredshed: nu er alle finanslovens hovedposter på plads. Aldrig før, så vidt statsministeren kunne huske, havde man så tidligt haft en finanslovsaftale på plads. »Forliget giver stabilitet et år frem,« sagde statsministeren. Kender statsministeren den engelske sang »Yesterday«? Da regningen skulle betales for Rio Bravo-forliget, meldte fremskridtspartiet pas; de ville stemme nej til finansloven, og statsministeren gav dem fripas til at gøre det.

Anledningen til denne finanslovskrise er fremskridtspartiets holdning til den finanslov, de selv har forhandlet, men årsagen er regeringens ensidige binding til højre i salen.